

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI YHTEISEN MAATALOUSPOLITIIKAN STRATEGIASUUNNITELMAN HALLINNOINNISTA

Pääasiallinen sisältö

Valtioneuvoston asetuksella ehdotetaan säädettävän tarkemmin yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman 2023-2027 hallinnoinnista.

Asetuksella säädettäisiin tarkemmin strategiasuunnitelman toimeenpanoon käytettävistä varoista eli teknisestä avusta. Lisäksi asetuksella säädettäisiin yhteisen maatalouspolitiikan kansallisen verkoston eli maaseutuverkoston ohjauksesta ja toimintasuunnitelmista sekä maaseutuverkostoa koordinoivasta yksiköstä.

Paikallisten toimintaryhmien (Leader -ryhmät) hyväksymisen tarkemmista edellytyksistä säädettäisiin myös asetuksessa. Lisäksi toimintaryhmille maksettavaan toimintarahaan liittyvistä menettelyistä ja maksamisesta olisi asetuksessa tarkempia säännöksiä.

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan 1.1.2023.

1. Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Uusi yhteisen maatalouspolitiikan rahoituskausi käynnistyy 1.1.2023. Yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista säädetään kansallisesti yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista annetussa laissa (/2022) (hallinnointilaki).

Keskeisimpiä Euroopan unionin säädöksiä ovat 1) jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maaloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/2115 (*suunnitelma-asetus*), 2) yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/2116 (*horisontaaliasetus*) ja toimintaryhmien osalta 3) Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja raja-turvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1060/2021 (*yleisasetus*) sekä niiden nojalla annetut komission asetukset.

Hallinnointilaissa säädetään kansallisesti yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman valmistelusta, muuttamisesta ja toteuttamisesta, EU-lainsäädännössä edellytetyistä jäsenvaltion toimielimistä sekä teknisestä avusta. Lisäksi hallinnointilaissa säädetään paikallisista toimintaryhmistä ja niiden hyväksymisestä.

Suunnitelma-asetuksen 125 artiklan mukaan maaseuturahastosta voidaan osoittaa tekniseen apuun varoja, jotka on tarkoitettu käytettäväksi yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmaan liittyvän tuen tehokkaan hallinnon ja täytäntöönpanon kannalta. Hallinnointilain 18 §:ssä annetaan valtioneuvostolle valtuus antaa tarkemmat säännökset teknisen avun käyttösuunnitelman vahvistamisessa ja maksamisessa noudatettavasta menettelystä sekä teknisen avun hyväksyttävistä kustannuksista.

Jäsenvaltion on perustettava yhteisen maatalouspolitiikan kansallinen verkosto (Suomessa *maaseutuverkosto*), jonka tehtävistä säädetään suunnitelma-asetuksen 126 artiklassa. Suunnitelma-asetuksen 126 artiklassa määritellään myös maaseutuverkoston tavoitteet sekä maaseutuverkoston toimintaa koordinoivan yksikön tehtävät. Hallinnointilain 14 §:ssä annetaan valtioneuvostolle valtuudet säätää asetuksella maaseutuverkoston toiminnasta vastaavasta tahosta ja toiminnan ohjauksesta sekä toimintasuunnitelmien ja -kertomusten sisällöstä ja hyväksymisessä noudatettavasta menettelystä.

Yleisasetuksen 33 artiklassa säädetään yhteisölähtöistä paikallista kehittämistä toteuttavista paikallisista toimintaryhmistä. Suomessa hallinnointilain 9 §:ssä on säädetty maa- ja metsätalousministeriön tehtäväksi toimintaryhmien (Leader -ryhmät) hyväksyminen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset paikallisen toimintaryhmän hyväksymisen edellytyksistä ja hyväksymisessä noudatettavasta menettelystä. Hallinnointilain 15 §:ssä on lisäksi säädetty perusvaatimuksista toimintaryhmien osalta.

Yleisasetuksen 34 artiklan mukaan paikallisen toimintaryhmän strategian ja sen toimeenpanon, seurannan ja arvioinnin kustannuksiin voidaan käyttää toimintarahaa. Myös sidosryhmien välistä yhteydenpitoa voidaan tukea toimintarahalla.

Yleisasetuksen 34 artiklan mukaan toimintaryhmien hallinnon toimintakustannuksiin ja paikallisen kehittämisstrategian toiminnan edistämiseen voidaan käyttää enintään 25 prosenttia paikallisen kehittämisstrategian julkisista kokonaismenoista. Tästä toimintaryhmille myönnettävästä toimintarahasta säädetään maaseudun kehittämisestä rahoituskaudella 2023-2027 annetun lain (/) (*kehittämistukilain*) 42 ja 58 §:ssä. Kehittämistukilain 58 §:n valtuuden nojalla valtioneuvosto voi antaa tarkempia säännöksiä toimintarahaan liittyvistä menettelyistä, toteutumisen arvioinnista sekä maksatuksesta ja maksatuksen edellyttämistä tiedoista. Saman lain 42 §:n nojalla valtioneuvosto voi antaa tarkemmat säännökset tukien maksueristä, ennakkona maksettavan tuen määrästä ja ennakon maksamisen edellytyksistä.

2. Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä yhteistyössä Ruokaviraston kanssa.

Ennen lausuntokierrosta asetusehdotuksen sisällöstä on 11.11.2022 informoitu Ruokavirastoa, ELY-keskuksia ja Suomen Kylät ry:n Leader jaostoa.

Ehdotuksesta on pyydetty lausunnot valtiovarainministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, Ruokavirastolta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta ja Suomen Kylät ry:ltä. Valtioneuvoston asetuseräluonnos on ollut myös maa- ja metsätalousministeriön internet – sivuilla.

Asetusehdotus on ollut tarkastettavana oikeusministeriön lainvalmisteluosaston laintarkastuksessa.

3. Nykytila ja keskeiset ehdotukset

Ohjelmakaudella 2014-2020 maaseutuverkostosta ja toimintaryhmien tarkemmista hyväksymisedellytyksistä on säädetty maaseudun kehittämisohjelmien hallinnoinnista annetulla valtioneuvoston asetuksella (295/2014). Teknisestä avusta on puolestaan ohjelmakaudella 2014-2020 säädetty maaseudun kehittämisohjelman 2014-2020 varoista myönnettävästä teknisestä avusta annetulla valtioneuvoston asetuksella (395/2014). Valtioneuvoston asetuksella maaseudun hanketoiminnan tukemisesta (1174/2014) on säädetty toimintarahasta. Asetuksen 1174/2014 9 luvussa on toimintarahaa koskevat säännökset. Lisäksi asetuksessa on myös muita toimintarahaa koskevia säännöksiä.

Rahoituskaudella 2023-2027 kaikki hallintointiin liittyvät valtioneuvoston asetuksella säädettävät säännökset koottaisiin ehdotettuun asetukseen. Tämä yksinkertaistaisi säädösrakennetta ja tekisi hallinnointia koskevista säädöksistä selkeämmän kokonaisuuden.

Ehdotetun asetuksen 1 luvussa säädettäisiin EU:n maaseuturahaston varoista osaksi rahoitettavan yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman 2023-2027 toimeenpanoon käytettävästä teknisestä avusta. Asetuksella täydennettäisiin hallinnointilain 18 §:ää. Asetuksella säädettäisiin teknisen avun käyttösuunnitelmaa vahvistettaessa noudatettavasta menettelystä, teknisen avun maksamisesta ja teknisellä avulla rahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta. Teknisen avun käytössä noudatettaisiin edellistä ohjelmakautta vastaavia säännöksiä. Pääasiallisena muutoksena esitetään, että maksuvaiheessa yksittäisten laskujen toimittaminen ei olisi välttämätöntä.

Asetuksen 2 luvussa säädettäisiin maaseutuverkoston toiminnan ohjauksesta. Jäsenvaltion on perustettava yhteisen maatalouspolitiikan kansallinen verkosto, jonka tehtävistä säädetään suunnitelma-asetuksen 126 artiklassa. Yhteisen maatalouspolitiikan verkoston (Suomessa maaseutuverkoston) toimialaa on laajennettu maaseudun kehittämisestä (II-pilari) kattamaan myös suorat tuet (I-pilari). Vaikka tehtävät laajenevat jonkin, verran toiminnan ohjauksen rakenteen osalta ja toimintasuunnitelmiin ei ole tarpeen tehdä merkittäviä muutoksia.

Paikallisen toimintaryhmän hyväksymisessä käytettävistä valintakriteereistä ja toimintarahasta säädettäisiin puolestaan ehdotetun asetuksen 3 luvussa. Valintakriteerit vastaisivat aiemmin käytettyjä valintakriteereitä. Toimintarahaa koskevat säännökset olisivat jatkossa hallinnointia koskevien säännösten yhteydessä, eikä enää tukijärjestelmiä koskevassa valtioneuvoston asetuksessa. Toimintarahaa maksamisen menettely muuttuisi jatkossa kustannusperusteisesta toiminnan tuloksellisuuteen perustuvaksi. Tämän vuoksi toimintarahaa hyväksyttävistä kustannuksista ei enää säädetä asetuksella. Toimintarahalla tuettava toiminta säilyisi kuitenkin ennallaan nykyiseen ohjelmakautteen verrattuna.

Muutoksena edelliseen ohjelmakautteen olisi, että asetuksella ei enää säädettäisi lakia tarkemmin suunnitelmatyöstä ja siinä edellytettävästä yhteistyöstä, koska valtakunnallinen strategiasuunnitelma ja alueelliset suunnitelmat on jo laadittu. Paikallisen kehittämisstrategiakaan osalta ei ole tarpeen antaa tarkempia säännöksiä asetustasolla. EIP-ryhmien hyväksynnästä säädetään jatkossa kehittämistukilain nojalla annettavalla valtioneuvoston asetuksella.

4. Pääasialliset vaikutukset

Vaikutukset valtion talouteen

Yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmalla on taloudellisia vaikutuksia, jotka syntyvät strategiasuunnitelmaan sisältyvien tukijärjestelmien käytöstä. Näistä tukijärjestelmistä säädetään erikseen niitä koskevassa lainsäädännössä.

Nyt annettavalla asetusehdotuksella ei ole välittömiä vaikutuksia valtion talousarvioon. Asetuksella säädettäisiin toimijoista, jotka osallistuvat yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman täytäntöönpanoon. Ehdotettu asetusta koskee Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmasta rahoitettavaa teknistä apua ja toimintarahaa. Tekniseen apuun arvioidaan strategiasuunnitelmassa osoitettavan EU:n maaseuturahaston ja kansallisia julkista rahoitusta koko rahoituskaudella 2023-2027 yhteensä noin 102 miljoonaa euroa julkista rahoitusta. Toimintarahaan puolestaan on tarkoitus käyttää rahoituskaudella 2023-2027 yhteensä noin 47,9 miljoonaa euroa EU:n, valtion ja kuntien varoja. EU:n ja valtion osuus toimintarahakehyksestä on yhteensä 38,32 miljoonaa euroa.

Strategiasuunnitelman rahoitus sisältyy teknisen avun ja toimintarahan osalta valtion talousarviossa maaseudun kehittämisen politiikkasektorille. Valtion vuoden 2023 talousarvioesityksessä momentin 30.10.64 (EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen) budjetoitavaan myöntämisvaltuuteen ja määrärahaan sisältyvät myös teknisen avun ja toimintarahan myöntämisvaltuudet ja määrärahat. Lopulliset määrät tarkentuvat valtuudenjakopäätöksen yhteydessä. Teknisen avun osalta tarkoitus on jakaa rahoituskauden alussa noin 75 % tekniseen apuun varatuista varoista. Toimintarahan osalta tarkoitus on jakaa toimintarahan valtuus vuoden 2023 alussa ja koska ennakkona maksaminen on käytössä, myös osa maksuista tulee maksuun jo vuonna 2023.

5. Lausuntopalaute

Esitysehdotus oli lausuntokierroksella 23.11-8.12.2022 välisen ajan. Esitysehdotuksesta lausunnon antoivat...

Lausunnoissa...

6. Säännöskohtaiset perustelut

1 §. *Teknisen avun käyttösuunnitelma*. Hallinnointilain mukaan teknisen avun käyttösuunnitelman valmistelee Ruokavirasto ja vahvistaa maa- ja metsätalousministeriö.

Käyttösuunnitelma tulisi käsitellä seurantakomiteassa ennen sen vahvistamista. Seurantakomiteasta säädetään suunnitelma-asetuksessa ja hallinnointilain 13 §:ssä. Vahvistettua käyttösuunnitelmaa muutettaessa seurantakomitean käsittelyä edellytettäisiin kuitenkin vain silloin, kun muutos on merkitykseltään olennainen. Sitä, milloin muutoksella on tai ei ole olennaista merkitystä, ei määriteltäisi asetuksessa, vaan lukuisten mahdollisten eri tilanteiden vuoksi kyse olisi tapauskohtaisesta harkinnasta. Käytännössä tämä tarkoittaisi, että esimerkiksi organisaation sisäisiä pieniä käyttökohteiden muutoksia ei olisi tarpeen toimittaa seurantakomitean käsiteltäväksi. Tämä olisi perusteltua myös siksi, että seurantakomitea kokoontuu suhteellisen harvoin.

2 §. *Teknisen avun hyväksyttävät kustannukset.* Pykälässä rajattaisiin kansallisesti mihin kustannuksiin maaseuturahaston teknistä apua voidaan käyttää. Kustannusten rajaus perustuu paitsi strategiasuunnitelmasta tekniseen apuun osoitettavan rahoituksen määrään myös edellisten ohjelmakausien aikana saatuihin kokemuksiin, viranomaistoimintojen kehitykseen sekä uuden rahoituskauden muutoksiin ja sen toimeenpanon suunnitteluun.

Maaseuturahaston teknistä apua voitaisiin käyttää maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä maaseutuverkoston kustannuksiin, jotka aiheutuvat hallinnointilain 18 §:n 1 momentin mukaisista toimista. Maaseutuverkostoa koordinoiva yksikkö toimii Ruokaviraston osana.

Teknistä apua saa käyttää sellaisiin toimintoihin, jotka ovat välttämättömiä maaseuturahaston suunnitelmatyössä. Hyväksyttäviä ovat vain sellaiset kustannukset, jotka aiheutuvat suoraan yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman toimeenpanosta. Tämä tarkoittaa, että teknistä apua ei saa käyttää organisaation tavanomaisiin toimintakustannuksiin tai laskennalliseen osuuteen sellaisista kustannuksista, jotka joka tapauksessa kuuluvat organisaation tavanomaiseen toimintaan. Teknistä apua ei käytettäisi viranomaisten toimitilakustannuksiin, koska komission tulkinnan mukaan tämä on mahdollista vain, jos jäsenvaltion julkishallinnon olemassa olevat toimitilat eivät riitä kattamaan tarpeita. Kuten kaikessa suunnitelman rahoituksessa, kustannusten tulisi myös olla kohtuullisia ja lopullisia. Lopullisia eivät ole kustannukset, jotka eivät jää organisaation lopulliseksi menoksi palautuksen, hyvityksen tai muun vastaavan syyn johdosta.

Pykälän 1 kohdan mukaan hyväksyttäviä olisivat kustannukset, jotka aiheutuvat suunnitelmatyötä tekevien virka- tai työsopimussuhteisten työntekijöiden palkoista sivukuluineen ja muine lakisääteisine työnantajakuluineen. Tämä sisältäisi myös teknisellä avulla palkatun henkilöstön työterveyshuollosta aiheutuvat kustannukset. Teknistä apua voitaisiin käyttää sekä määräaikaisissa että toistaiseksi voimassa olevissa virka- tai työsopimussuhteissa olevien työntekijöiden palkkaukseen.

Teknisellä avulla palkattavien työntekijöiden rekrytointiin ja palkkausperusteisiin sovellettaisiin niistä annettuja yleisiä valtionhallinnon säädöksiä, ohjeita ja periaatepäätöksiä.

Pykälän 2 kohdan mukaan hyväksyttäviä olisivat kustannukset, jotka aiheutuvat teknisellä avulla palkattujen työntekijöiden virka- ja työmatkoista sekä koulutuksesta. Lisäksi hyväksyttäviä olisivat kustannukset, jotka aiheutuvat pykälän 6 kohdassa tarkoitettuihin tilaisuuksiin, osana niiden ohjelmaa kouluttajiksi tai muuten puheenvuoron pitäjiksi, kutsuttujen henkilöiden matkoista. Hyväksyttäviä olisivat näin ollen paitsi hallinnon ulkopuolisten henkilöiden matkakulut, myös muiden kuin teknisellä avulla palkattujen virkamiesten kyseessä olevista virkamatkoista aiheutuvat kustannukset. Kustannukset maksettaisiin tilaisuuden järjestävän viranomaisen käyttöön osoitetusta teknisestä avusta.

Pykälän 3 kohdan mukaan hyväksyttävät kustannukset voisivat aiheutua suunnitelman toteuttamisessa välttämättömien tietokoneiden ja viestintävälineiden hankinnasta. Tämä tarkoittaisi esimerkiksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa suunnitelmatyötä tekevän työntekijän tietokoneen tai matkapuhelimen sekä niiden käyttöön liittyvien tarvikkeiden hankintaa ja työpisteen tavanomaisia kalustomenoja.

Pykälän 4 ja 5 kohdan mukaan hyväksyttäviä olisivat kustannukset, jotka aiheutuvat suunnitelmaan liittyvien selvitysten ja arviointien laatimisesta tai teettämisestä sekä suunnitelman seurannasta ja seurantakomitean toiminnasta.

Pykälän 6 kohdan mukaan teknisellä avulla voitaisiin kattaa viestinnästä ja tiedotus- tai koulutustilaisuuksista aiheutuvat kustannukset. Tällä tarkoitetaan laajasti kaikkea suunnitelman toimeenpanossa välttämätöntä viestintää. Koulutustilaisuuksia voitaisiin järjestää teknistä apua käyttävien organisaatioiden henkilöstölle tai muille suunnitelman toimintaan osallistuville. Tiedotus- tai koulutustilaisuudesta aiheutuvia kustannuksia olisivat kaikki sen järjestämisestä suoraan johtuvat menot, kuten kustannukset tilaisuutta varten tarvittavasta tilasta ja tilaisuudessa jaettavasta materiaalista.

Pykälän 7 kohdan mukaan hyväksyttäviä olisivat suunnitelman toteutuksessa välttämättömien tietojärjestelmien hankinnasta ja kehittämisestä aiheutuneet kustannukset. Suunnitelman toteuttamiseksi välttämätön tietojärjestelmä olisi esimerkiksi sellainen, jota tarvitaan suunnitelmasta rahoitettavien tukien päätöksenteossa ja seurannassa. Vaikka viranomaisen tietojärjestelmät pääsääntöisesti toteutetaan toimintamenoilla, pelkästään maaseuturahaston suunnitelmatyöhön käytettävien järjestelmien uusiminen ja kehittäminen uutta rahoituskautta varten aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia, joihin olisi perusteltua käyttää teknistä apua.

Pykälän 8 kohdan mukaan hyväksyttävät kustannukset voisivat aiheutua verkostoitumisesta. Tällä tarkoitetaan paitsi maaseutuverkoston toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa myös muuta verkostoitumista, joka on välttämätöntä teknistä apua käyttävien organisaatioiden suunnitelmatyössä. Maaseutuverkoston toimintasuunnitelman täytäntöönpanossa tukikelpoisesta toiminnasta säädetään suunnitelma-asetuksen 126 artiklassa. Teknisen avun käyttö maaseutuverkoston perustamisesta aiheutuviin erityisiin kustannuksiin ei olisi tarpeellista, koska Suomi on jo aiemmin perustanut maaseutuverkoston.

3 §. Kustannuksia koskevat rajoitukset. Jos työntekijän, jonka palkkauskustannuksia rahoitetaan teknisellä avulla, tehtäviin kuuluisi myös muita kuin suunnitelman toteuttamiseen liittyviä tehtäviä, tulisi näiden tehtävien osuus kokonaistyöajasta eriyttää. Tämä voitaisiin tehdä esimerkiksi luotettavaa työajanseurantaa käyttäen. Työntekijän tehtävien tulisi myös ilmetä työsopimuksesta tai tehtäväkuvasta. Asian todentamiseksi työajanseuranta sekä työsopimukset tai tehtäväkuvat tulisi toimittaa maksuhakemuksen yhteydessä, jos teknisen avun maksava viranomainen niitä 4 §:n nojalla pyytää.

Aiemmillä ohjelmakausilla teknisen avun käytössä on katsottu tarpeelliseksi tehdä palkkauskustannuksia koskevia rajoituksia maaseuturahaston ohjelmatyön ja muun kansallisen viranomaistoiminnan välillä. Rajoitukseen on vaikuttanut ohjelman hallinnointiin käytettävissä olevien varojen määrä. Tarkoitus on jatkaa edellisiä ohjelmakausia vastaavia rajoituksia palkkauskustannusten hyväksyttävyydessä. Näin ollen pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että teknistä apua ei saa käyttää hallinto- ja maksajaviranomaisten keskeisistä prosesseista vastaavien ja niitä koskevia ratkaisuja tekevien henkilöiden palkkauskustannuksiin, jos henkilö voi käyttää julkista valtaa tekemällä tukea koskevia päätöksiä. Tällaisia tehtäviä olisivat tuen myöntäminen, maksamista ja jatkotoimenpiteitä koskevien päätösesitysten ratkaiseminen, valvonnan aiheuttamista toimenpiteistä päättäminen, maksamisen asiataarkastaminen ja hyväksyminen Ruokavirastossa sekä strategiasuunnitelmaan otettujen varojen kirjanpito ja käytön valvonta. Teknistä apua voitaisiin käyttää sellaisen henkilön palkkakustannuksiin, joka valmistelelee suunnitelman varoja koskevia päätöksiä tai suorittaa

hallinnollisia tarkastuksia. Valmistelulla tarkoitetaan paitsi toimistotyötä, jossa pyydetään täydennyksiä tukea koskeviin hakemuksiin, myös hakemusten valmistelua esiteltäväksi ja niiden esittelyä asian ratkaisijalle.

Pykälän 3 momentin mukaan hyväksyttävien matkakustannusten tulee olla kulloinkin voimassa olevan valtion matkustussäännön mukaisia.

4 §. *Teknisen avun maksaminen.* Ruokavirasto päättää teknisen avun maksamisesta. Tarkoitus on, että teknisen avun maksamista haetaan sähköisesti Hyrrä –tietojärjestelmän kautta. Pykälässä säädettäisiin teknisen avun maksuhakemukseen liitettävistä asiakirjoista ja maksun hakemisesta. Muutoksena olisi, että laskujen toimittamista ei edellytettäisi, ellei siihen ole erityistä tarvetta. Tämä keventäisi hallinnollista taakkaa.

Maksun hakemisella vähintään kerran vuodessa pyrittäisiin helpottamaan mahdollisuuksia varojen tarkempaan kohdentamiseen rahoituskauden aikana ja maksuhakemusten käsittelyaikojen lyhentämiseen.

5 §. *Maaseutuverkostoa koordinoiva yksikkö.* Suunnitelma-asetuksen 126 artiklassa säädetään maaseutuverkostosta, jonka jokaisen yhteistä maatalouspolitiikan strategiasuunnitelmaa toteuttavan jäsenvaltion on perustettava. Suomi on perustanut maaseutuverkoston jo edellisellä ohjelmakaudella. Maaseutuverkoston toiminnasta vastaisi edelleen Ruokaviraston yksikkö.

6 §. *Maaseutuverkoston ohjausryhmä.* Pykälässä säädettäisiin maaseutuverkoston ohjausryhmän nimeämisestä, jäsenistä ja tehtävistä. Tarkemmin ohjausryhmän toiminnassa ja päätöksenteossa noudatettavista säännöistä määrättäisiin ohjausryhmän työjärjestyksellä, jonka ministeriö vahvistaa.

7 §. *Rahoituskauden toimintasuunnitelma.* Pykälissä säädettäisiin maaseutuverkostotoimintaa ohjaavan rahoituskauden toimintasuunnitelman laatimisesta ja vähimmäisisällöstä. Muutoksena olisi, että useampivuotinen toimintasuunnitelma kattaisi nyt koko rahoituskauden. Lisäksi toimintasuunnitelmassa edellytettäisiin olevan erillinen kohta toiminnan seurannalle ja arvioinnille.

8 §. *Vuotuinen toimintasuunnitelma ja vuosikertomus.* Pykälässä säädettäisiin maaseutuverkostotoimintaa ohjaavan vuotuisen toimintasuunnitelman laatimisesta ja vähimmäisisällöstä. Vuotuisen toimintasuunnitelman sisältö vastaisi kuluvalle ohjelmakaudella laaditun vuosittaisen toimintasuunnitelman sisältöä.

Lisäksi toiminnasta tulisi laatia vuosikertomus.

9 §. *Paikallisen toimintaryhmän hyväksyminen.* Paikallisesta kehittämisestä ja paikallisista toimintaryhmistä säädetään yleisasetuksen 34 artiklassa. Hallinnointilain 9 §:n mukaan maa- ja metsätalousministeriö vastaa paikallisen toimintaryhmän hyväksymisestä. Hallinnointilain 15 §:ssä säädetään paikallisille toimintaryhmille kansallisesti asetetuista vähimmäisedellytyksistä. Pykälässä säädettäisiin laissa tarkoitettujen vähimmäisedellytykset täyttävien hakijoiden hyväksymisessä käytettävistä valintaperusteista. Sisällöllisesti valintaperusteet vastaisivat edellisellä ohjelmakaudella käytettyjä tarkempia valintaperusteita.

10 §. *Paikallisen toimintaryhmän toimintarahaan liittyvät menettelyt.* Maa- ja metsätalousministeriö myöntää toimintarahan samalla, kun se päättää toimintaryhmien

myöntämisvaltuuksien suuruudesta. Toimintaryhmien tulee kuitenkin tallettaa toimintaraansa koskevat tiedot sähköisesti verkkopalveluun, joka on osa ruokahallinnon tietovarannosta annetussa laissa (560/2021) tarkoitettua ruokahallinnon tietovarantoa. Tällä verkkopalvelulla tarkoitetaan Hyrrä –tietojärjestelmää. Toimintarahan käsittely tapahtuisi kokonaan sähköisesti.

11 §. *Toimintarahan maksaminen.* Toimintaryhmät hakisivat toimintarahan maksua sähköisesti Hyrrä-tietojärjestelmän kautta. Ruokavirasto maksaisi toimintarahan kuten nykyiselläkin ohjelmakaudella. Toimintarahan maksaminen perustuisi paikallisen kehittämisstrategian toteutumisen etenemiseen, jota arvioitaisiin toimintaryhmän kautta haettujen hanke- ja yritystukien maksatusten etenemisen perusteella. Tämä olisi muutos nykyiseen ohjelmakauteen, jolloin maksatus on ollut kustannusperusteinen. Muutoksen seurauksena asetuksessa ei lueteltaisi hyväksyttäviä kustannuksia kuten voimassa olevan maaseudun hanketoiminnan tukemisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 35 §:ssä on säädetty.

12 §. *Ennakko.* Pykälässä säädettäisiin toimintarahan maksamisesta enakkona. Osa myönnetystä toimintarahasta olisi edelleen mahdollista maksaa enakkona. Toimintarahan ennakko maksettaisiin valtionmaksusuudesta. Jotta ennakon kuittaaminen tapahtuisi tasaisesti, ennakkoa kuitaan jokaisen maksatuksen yhteydessä. Kuittauksessa käytettävä kuittausprosentti perustuu siihen, että jos toimintarahan ennakko on tuen määrästä 46,25 prosentin (EU + valtio), tulisi kuittausprosentin olla 51 prosenttia. Laskelmat perustuvat maksujen 8 prosentin alitoteutumiseen. Kuittausprosentin tulee olla suurempi kuin enakkoprocentin, jotta minimoidaan riski, ettei ennakkoa saada kuitattua. Nykyisellä ohjelmakaudella ennakko on ollut 20 prosenttia ja kuittausprosentti 30 prosenttia.

13 §. *Toteutumisen arviointi.* Toteutumisen arvioimiseksi toimintarahan käytöstä kerätään tietoja. Ensisijaisesti nämä tiedot liittyvät komission edellyttämiin seurantatietoihin ja ne kerätään mahdollisimman kattavasti sähköisesti.

14 §. *Voimaantulo.* Asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan samaan aikaan kuin strategiasuunnitelman toimeenpano alkaa eli vuoden 2023 alusta.

7. Voimaantulo

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.